

ด่วนที่สุด

ที่ กค 0811.2/19475

สวค. 3/443	สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
วันที่ 31 พ.ย. 2552	รับที่ 9269
เวลา 17.40 น.	วันที่ 1 พ.ธ. 52 เวลา 10.40

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม 6 กทม. 10400

3 พฤศจิกายน 2552

เรื่อง การจ่ายค่าตอบแทนพิเศษให้แก่พนักงานและผู้ช่วยพนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ลูกจ้างประเภทที่ 1) ในปีบัญชี 2551

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง 1. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนมาก ที่ นร 0202/6510 ลงวันที่ 23 มิถุนายน 2538
2. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนที่สุด ที่ นร 0205/9923 ลงวันที่ 9 กรกฎาคม 2510
3. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนมาก ที่ นร 0504/15606 ลงวันที่ 25 พฤศจิกายน 2545

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. หนังสือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ที่ 1430/68742 ลงวันที่ 11 สิงหาคม 2552
2. รายงานผลการดำเนินงานประจำปีบัญชี 2551 สำหรับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
3. การคำนวณโบนัสพนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

ด้วยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) แจ้งว่าคณะกรรมการ ธ.ก.ส. มีมติเห็นชอบการจ่ายค่าตอบแทนพิเศษแก่พนักงานและผู้ช่วยพนักงาน ธ.ก.ส. (ลูกจ้างประเภทที่ 1) สำหรับการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล ในปีบัญชี 2551 (1 เมษายน 2551 – 31 มีนาคม 2552) จำนวน 2 เท่าของเงินเดือน รวมเป็นเงิน 924.14 ล้านบาท และได้ตั้งค่าใช้จ่ายค้างจ่ายประจำปีบัญชี 2551 ไว้แล้ว จึงขอให้กระทรวงการคลังในฐานะกระทรวงเจ้าสังกัดพิจารณานำเสนอเรื่องดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

กระทรวงการคลัง ขอเรียนดังนี้

1. คณะกรรมการ ธ.ก.ส. ในการประชุมครั้งที่ 9/2552 เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2552 มีมติเห็นชอบให้จ่ายค่าตอบแทนพิเศษจำนวน 2 เท่าของเงินเดือน ให้แก่พนักงานและผู้ช่วยพนักงาน ธ.ก.ส. (ลูกจ้างประเภทที่ 1) สำหรับการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล ในปีบัญชี 2551 โดยสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

1.1 ในปีบัญชี 2551 รัฐบาลได้มอบหมายงานเพิ่มเติมนอกเหนือจากบันทึกข้อตกลงประเมินผลงานประจำปีให้ ธ.ก.ส. ทำให้พนักงานและผู้ช่วยพนักงาน ธ.ก.ส. (ลูกจ้างประเภทที่ 1) ต้องปฏิบัติหน้าที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก ดังนี้

1.1.1 โครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปรัง ปี 2551 ซึ่งรัฐบาลได้มอบหมายให้ ธ.ก.ส. เป็นส่วนงานหลักในการบริหารจัดการโครงการทั้งหมด

1.1.2 การแก้ไขปัญหาราคาข้าวเปลือกเหนียวตกต่ำ ปี 2551 ธ.ก.ส. ต้องดำเนินการรับจำนำข้าวเปลือกเหนียวของโรงสีศิริกัญญา ให้สินเชื่อในระบบ Packing Stock และต้องทำงานต่อเนื่องเกี่ยวกับการระบายข้าวเปลือกที่หลุดจำนำ

1.1.3 ปริมาณการรับจำนำผลิตผลการเกษตรและการดำเนินโครงการนโยบายรัฐ ปีบัญชี 2551 เพิ่มขึ้นมากจากค่าเฉลี่ยของปีบัญชี 2545-2550 โดยจำนวนเกษตรกรเพิ่มขึ้น 1.64 เท่า ปริมาณรับจำนำผลิตผลเพิ่มขึ้น 2.07 เท่าและจำนวนเงินเพิ่มขึ้น 3.77 เท่า

1.1.4 นอกจากนี้ ธ.ก.ส. ยังได้ให้บริการโอนเงินตามโครงการต่างๆ อีก 3 โครงการ ได้แก่ โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และโครงการชุมชนพอเพียง โครงการจ่ายเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ และบริการโอนเงินเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยเอดส์ และคนพิการ

1.2 ธ.ก.ส. ต้องดำเนินโครงการนโยบายรัฐบาลเพิ่มเติม โดยไม่มีการเพิ่มอัตรากำลัง และไม่ได้กำหนดเป็นตัวชี้วัดในบันทึกข้อตกลงฯ ผลสำเร็จของนโยบายรัฐบาลดังกล่าว จึงไม่ได้ส่งผลต่อการพิจารณาโบนัสของพนักงาน

1.3 การจ่ายเงินตอบแทนพิเศษให้กับพนักงานและผู้ช่วยพนักงาน (ลูกจ้างประเภทที่ 1) ในปีบัญชี 2551 จำนวน 2 เท่าของเงินเดือน ซึ่งมีค่าใช้จ่าย 924.14 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 29.88 ของรายได้และเงินชดเชยดอกเบี้ยที่ได้รับจากรัฐบาล และเป็นการจ่ายจากงบประมาณประจำปีบัญชี 2551 ของ ธ.ก.ส.

2. หลักเกณฑ์การจ่ายโบนัสที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาต่อกรณีของ ธ.ก.ส.

2.1 คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2538 เห็นชอบระบบประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ และได้กำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายโบนัสกรรมการและพนักงานสำหรับรัฐวิสาหกิจโดยทั่วไป และต่อมาคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2540 เห็นชอบหลักเกณฑ์การคำนวณโบนัสพนักงาน ธ.ก.ส. ที่แตกต่างจากหลักเกณฑ์การคำนวณโบนัสของรัฐวิสาหกิจโดยทั่วไป โดยกำหนดเป็นจำนวนเท่าของเงินเดือนที่ขึ้นอยู่กับคะแนนประเมินผล ดังนี้

ระดับผลงาน	1	1.5	2	2.5	3	3.5	4	4.5	5
โบนัส (เดือน)	2	2.5	3	3.75	4.5	4.75	5	5.5	6

หมายเหตุ 1=ต่ำมาก 2=ต่ำ 3=ปกติ 4=ดีขึ้น 5=ดีขึ้นมาก

โดยจำนวนเงินโบนัสต้องไม่เกินร้อยละ 70 ของกำไรสุทธิประจำปี

2.2 คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2545 อนุมัติการจ่ายเงินตอบแทนพิเศษให้พนักงาน ธ.ก.ส. ในปีบัญชี 2544 เป็นจำนวน 2 เท่าของเงินเดือน ซึ่งมีค่าใช้จ่าย 494 ล้านบาท สำหรับการดำเนินโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อย โครงการพัฒนาและฟื้นฟูอาชีพเกษตรกร โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โครงการรับจำนำ และโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยยกเว้นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2538 เรื่องระบบการประเมินผลงานรัฐวิสาหกิจ แต่ในการจัดทำบันทึกข้อตกลงประเมินผลงานประจำปีต่อไป ให้ ธ.ก.ส. นำ

/โครงการ ...

โครงการดังกล่าว เป็นตัววัดในบันทึกข้อตกลงฯ ซึ่งจะส่งผลต่ออัตราการจ่ายโบนัสของพนักงาน ธ.ก.ส.

2.3 คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2545 เห็นชอบการจ่ายเงินค่าตอบแทนพิเศษให้แก่พนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ในปีบัญชี 2545 จำนวน 2 เท่าของเงินเดือน และกำหนดหลักเกณฑ์เพิ่มเติมว่าให้รัฐวิสาหกิจจ่ายเงินค่าตอบแทนพิเศษตามระบบการจ่ายโบนัสประจำปีตามระบบประเมินผลงาน ซึ่งครอบคลุมการดำเนินงานทุกด้านของรัฐวิสาหกิจอยู่แล้วเท่านั้น

3. ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจ่ายโบนัสของ ธ.ก.ส.

3.1 ธ.ก.ส. เป็นรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นตามนโยบายพิเศษของรัฐ โดยดำเนินงานให้ความช่วยเหลือทางการเงินด้วยการให้สินเชื่อการเกษตรในรูปแบบต่างๆ เพื่อส่งเสริมอาชีพการเกษตรหรือการดำเนินงานของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรตามนโยบายของรัฐบาลในอันที่จะแก้ไขปัญหาของเกษตรกรตลอดจนยกระดับรายได้ของเกษตรกรในประเทศให้สูงขึ้น จากการที่ ธ.ก.ส. ต้องดำเนินงานตามนโยบายรัฐมากอาจทำให้มีรายได้ต่ำ จึงมีการกำหนดหลักการคำนวณโบนัสสำหรับพนักงาน ธ.ก.ส. เป็นกรณีพิเศษแตกต่างจากรัฐวิสาหกิจทั่วไปในระบบประเมินผล ดังนี้

ในปีบัญชี 2551 ธ.ก.ส. มีกำไรสุทธิ 6,008 ล้านบาท มีคะแนนประเมินผลการดำเนินงานที่ 4.3675 และมีเงินเดือนพนักงานเฉลี่ยเดือนละ 433.78 ล้านบาท และหากคำนวณการจ่ายโบนัสของ ธ.ก.ส. ตามหลักเกณฑ์ของธ.ก.ส. ในปัจจุบัน เปรียบเทียบกับเกณฑ์การจ่ายโบนัสของรัฐวิสาหกิจทั่วไป เป็นดังนี้

	โบนัส ธ.ก.ส. คำนวณตามเกณฑ์ ธ.ก.ส.	โบนัส ธ.ก.ส. คำนวณตามเกณฑ์ รส. ทั่วไป
โบนัสพนักงาน (เท่าของเงินเดือน)	5.3675	2.06
วงเงินที่จ่ายรวม (ล้านบาท)	2,326	892

รายละเอียดการคำนวณโบนัสพนักงาน ธ.ก.ส. ปรากฏตามเอกสารแนบ

3.2 เปรียบเทียบการจ่ายโบนัสพนักงานในปี 2551 ของธนาคารออมสินและธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) และ ธ.ก.ส. ซึ่งเป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่มีขนาดใกล้เคียงกัน เป็นดังนี้

	ธ.ก.ส.	ธ.ออมสิน	ธอส.
โบนัสพนักงาน (เท่าของเงินเดือน)	5.37	5.03	4.75
วงเงินที่จ่ายรวม (ล้านบาท)	2,326.3	1,611.1	396.8

4. กระบวนการคลังขอเรียนเสนอ ดังนี้

4.1 ธ.ก.ส. เป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่ในปี 2551 ได้รับมอบหมายให้ดำเนินโครงการตามนโยบายรัฐจำนวนมาก ซึ่ง ธ.ก.ส. จะได้รับค่าบริหารโครงการที่แตกต่างกันแล้วแต่ว่า ธ.ก.ส. ใช้เงินทุนของตนเองในการดำเนินโครงการหรือไม่ กรณีที่ ธ.ก.ส. ใช้ทุนของ ธ.ก.ส. เอง รัฐบาลจะชดเชยดอกเบี้ยให้กับ ธ.ก.ส. ในอัตรา MRR - 1 กรณีที่ ธ.ก.ส. ได้รับเงินจากภายนอกในการดำเนินโครงการ รัฐบาลจะชดเชยให้กับ ธ.ก.ส. ในลักษณะของค่าบริหารโครงการ ส่วนเงินชดเชยดอกเบี้ย รัฐบาลจะจ่ายให้กับ ธ.ก.ส. ตามต้นทุนจริง ซึ่งโครงการดังกล่าวทำให้ ธ.ก.ส. ต้องใช้ทรัพยากรบุคคลในการดำเนินการ /เป็นจำนวนมาก ...

โครงการประสบผลสำเร็จ และเป็นผลทำให้เกษตรกรได้รับผลประโยชน์ทั้งหมด 1,154,319 ครัวเรือน เพิ่มขึ้น 1.64 เท่าจากค่าเฉลี่ยปี 2545-2550 และเมื่อพิจารณาจากรายได้ของโครงการที่ ธ.ก.ส. ได้รับ มีดังนี้

โครงการ	รายได้	ค่าใช้จ่าย	
นาปี	476.07	88.65	ล้านบาท
นาปรัง	2,028.81	63.44	ล้านบาท
มัน	48.96	29.76	ล้านบาท
ข้าวโพด	44.04	10.11	ล้านบาท
กุ้ง	56	0.2	ล้านบาท
อุทกภัย	438.91	9.1	ล้านบาท
รวม	3,092.79	201.27	ล้านบาท

อย่างไรก็ตาม หากจะพิจารณาเฉพาะโครงการใหม่ เนื่องจากโครงการเดิมเป็นโครงการที่ ธ.ก.ส. จะต้องวางแผนในการดำเนินการตามปกติ จะเห็นว่า ธ.ก.ส. ได้รับมอบหมายภาระหน้าที่เพิ่มเติม ในโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปรัง ปี 2551 ซึ่งส่งผลให้ ธ.ก.ส. มีรายได้และค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม ดังนี้

รายได้จากรัฐบาล	2,028.81	ล้านบาท
ต้นทุนเงินโครงการนโยบายรัฐ	- 591.10	ล้านบาท
ค่าใช้จ่ายพนักงาน (ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าล่วงเวลา เงินช่วยค่าอาหาร ไม่รวมเงินเดือน และสวัสดิการพนักงาน)	- 10.93	ล้านบาท
ค่าใช้จ่ายลูกจ้าง (เป็นค่าจ้างลูกจ้างประจำ ค่าล่วงเวลา ไม่รวมค่าสวัสดิการลูกจ้าง)	- 25.38	ล้านบาท
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (เช่น ค่าประชาสัมพันธ์ ค่ากำกับติดตามดำเนินงาน ไม่รวม ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์)	- 27.13	ล้านบาท
คงเหลือ	<u>1,374.27</u>	ล้านบาท

4.2 เนื่องจาก ธ.ก.ส. เป็นรัฐวิสาหกิจที่อยู่ในระบบประเมินผลการดำเนินงาน รัฐวิสาหกิจ ซึ่งตามหลักเกณฑ์ที่ถือตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2540 ธ.ก.ส. สามารถจ่ายโบนัสให้พนักงานได้สูงสุดไม่เกิน 6 เท่าของเงินเดือน และ ธ.ก.ส. ได้จ่ายโบนัสให้พนักงานสำหรับผลการดำเนินงานปีบัญชี 2551 แล้ว 5.3675 เท่าของเงินเดือน ขณะที่รัฐวิสาหกิจอื่นรวมทั้งสถาบันการเงิน เฉพาะกิจอื่น สามารถจ่ายโบนัสได้สูงสุดไม่เกิน 8 เท่าของเงินเดือน ดังนั้น การพิจารณาเรื่องดังกล่าว จึงสามารถปฏิบัติได้ตาม 3 แนวทาง ดังนี้

แนวทางที่ 1 จ่ายโบนัสเพิ่มเติมในอัตรา 2 เท่าของเงินเดือน เป็นวงเงินรวม 924,139,117.94 บาท ซึ่งจะไม่เกินอัตราจำนวนเท่าของเงินเดือนที่ถือปฏิบัติของรัฐวิสาหกิจทั่วไปและสถาบันการเงินเฉพาะกิจอื่น

แนวทางที่ 2 จ่ายโบนัสเพิ่มเติมในอัตรา 1 เท่าของเงินเดือน เป็นวงเงินไม่เกิน 462,069,558.97 บาท ทั้งนี้ โดยเทียบเคียงกับการจ่ายโบนัสของสถาบันการเงินเฉพาะกิจอื่นที่ระดับคะแนน 4.5 ซึ่งรัฐวิสาหกิจอื่นจะได้รับโบนัสไม่เกิน 7 เท่าของเงินเดือน และหากพิจารณาในหลักการดังกล่าว เมื่อรวมกับโบนัสที่ได้รับไปแล้ว พนักงาน ธ.ก.ส. จะได้รับโบนัสรวม 6.3675 เท่าของเงินเดือน ซึ่งไม่สูงกว่าเกณฑ์ที่รัฐวิสาหกิจอื่นจ่ายได้

แนวทางที่ 3 เห็นสมควรให้จ่ายโบนัสจำนวน 6 เท่าของเงินเดือน ซึ่งเมื่อหักเงิน โบนัสที่พนักงาน ธ.ก.ส. ได้รับตามระบบประเมินผลงานรัฐวิสาหกิจจำนวน 5.3675 เท่าของเงินเดือนแล้ว ธ.ก.ส. จึงสามารถจ่ายเงินโบนัสเพิ่มเติมได้อีก 0.6325 เท่าของเงินเดือน

ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากทางเลือกดังกล่าวแล้ว กระทรวงการคลังเห็นว่าสมควร จ่ายในอัตราไม่เกิน 1 เท่าของเงินเดือน เพื่อไม่ให้สูงกว่าเกณฑ์ที่รัฐวิสาหกิจอื่นที่ได้รับคะแนนประเมินผล งานฯ เท่ากับ ธ.ก.ส. สามารถจ่ายได้

แต่โดยที่มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2540 เห็นชอบการจ่ายโบนัส เฉพาะในส่วนของพนักงาน และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2545 กำหนดหลักเกณฑ์ว่า ให้รัฐวิสาหกิจจ่ายเงินค่าตอบแทนพิเศษตามระบบการจ่ายโบนัสประจำปีตามระบบประเมินผลงาน ซึ่ง ครอบคลุมการดำเนินงานทุกด้านของรัฐวิสาหกิจอยู่แล้วเท่านั้น จึงเห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณาเห็นชอบตามความเห็นของกระทรวงการคลังดังกล่าว

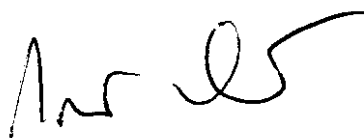
5. เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

1) เห็นสมควรยกเว้นการถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2540 และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2545 สำหรับการจ่ายค่าตอบแทนพิเศษให้แก่พนักงาน และผู้ช่วยพนักงาน (ลูกจ้างประเภทที่ 1) ธ.ก.ส. สำหรับการดำเนินงานในปีบัญชี 2551 เป็นกรณีพิเศษ

2) เห็นสมควรอนุมัติให้จ่ายค่าตอบแทนพิเศษให้แก่พนักงานและผู้ช่วยพนักงาน (ลูกจ้างประเภทที่ 1) ธ.ก.ส. ในอัตรา 1 เท่าของเงินเดือน ตามแนวทางที่ 2 ข้อ 4.2

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายกรณ์ จาติกวณิช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

สำนักพัฒนารัฐวิสาหกิจ 3

โทร. 0-2298-5880 ต่อ 6634

โทรสาร 0-2298-5809